

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 13. 4. 2015

Število objav: 5

Internet: 4

Novice: 1

Tisk: 1

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Črtomir Remec: 2

Inženirska zbornica ...: 5

Barbara Škraba Flis: 0

Zakon o ... gradnjami: 0

Zbor za oživitev ... ZORG: 0

Seznam objav v zbirki:

Internet	Naslov	Avstrijski Korošci do leta 2025 brez fosilnih goriv		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Finance.si; 231.945		
	Rubrika, Datum	Novice; 12. 4. 2015		
Stran v zbirki: 7	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...Avstrijski Korošci do leta 2025 brez fosilnih goriv Oglasna priloga 12.04.2015 22:30 / Finance 71/2015 Inženirska zbornica Slovenije je prejšnji petek pripravila Strateški forum 2015 z naslovom Energetska prenova stavb ali novogradnja. Energetske prenove so že nekaj let zelo aktualne,...			

Internet	Naslov	Strateški forum 2015: Energetska prenova stavb ali novogradnja?		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Mediaspeed.net; 65.468		
	Rubrika, Datum	Novice; 10. 4. 2015		
Stran v zbirki: 8	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Črtomir Remec		
Povzetek	...dodeljevanja nepovratnih finančnih spodbud in ugodnih kreditov nujno potrebni čim prejšnje prenove iz več razlogov, na katere trenutno razpisi Eko... Več » mag. Črtomir Remec, predsednik Inženirske zbornice Slovenije Inženirska zbornica Slovenije, strateški forum 2015 Naslednja (2/74)...			

Tisk	Naslov	Avstrijski Korošci do leta 2025 brez fosilnih goriv		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Finance; 51.000	Stran: 20	Površina: 412 cm ²
	Rubrika, Datum	Oglasna priloga; 13. 4. 2015		
Stran v zbirki: 9	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	... Inženirska zbornica Slovenije je prejšnji petek pripravila Strateški forum 2015 z naslovom Energetska prenova stavb ali novogradnja. Energetske prenove so že nekaj let zelo aktualne,...			

Novice	Naslov	Energetska prenova ali novogradnja?		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Radiokrka.com;		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 4. 2015		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Črtomir Remec		
Povzetek	...Energetska prenova ali novogradnja? 4 Gospodarstveniki, investitorji in inženirji so se včeraj zbrali na strateškem forumu, ki ga je organizirala Inženirska zbornica Slovenije. Pregledali so značilnosti in napake prakse energetske prenove stavb, se seznanili s sistemskimi ureditvami in prakso sosednjih držav ter s predlogom dolgoročne...			

Internet	Naslov	Kako ministrstva s svojimi stališči sledijo interesom tujih ponudnikov Stanko Štrajn		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Had.si;		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 4. 2015		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Had		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...gradbenih del nastopajo v skupnih ponudbah s tujimi je določba Zakona o graditvi objektov, ki zahteva, da mora biti odgovorni vodja del inženir z licenco inženirske zbornice Slovenije. Takšnih odgovornih vodij del tuji ponudniki nimajo, zaradi česar dovolijo sodelovanje slovenskih partnerjev, ki prispevajo odgovorne vodje del...			

Avstrijski Korošci do leta 2025 brez fosilnih goriv

Oglasna priloga

12.04.2015 22:30 / Finance 71/2015

0

0

Inženirska zbornica Slovenije je prejšnji petek pripravila **Strateški forum 2015 z naslovom Energetska prenova stavb ali novogradnja**.

Energetske prenove so že nekaj let zelo aktualne, saj se po vsej Evropi iščejo poti za energetske prihranke, s čimer želijo znižati stroške in zmanjšati obremenitve okolja.

Inženirska zbornica poudarja, da je dodeljevanje nepovratnih sredstev eden glavnih ukrepov za večjo energetske učinkovitost. V Sloveniji pogrešajo, da bi s podporami vzpostavili tudi sistem za merjenje in dokazovanje pozitivnih učinkov podprtih naložb. Poleg tega pravijo, da bi moral sistem namesto posamičnih spodbujati skupinske ukrepe. Energetske prenove so v Sloveniji še vedno opredeljene kot enostavne prenove, kar pa ne drži za vse projekte. Prenove večjih objektov so zelo kompleksne in zahtevajo ustrezno dokumentacijo,

nadzor in tudi ovrednotenje.

V razpravah so slovenski in tuji strokovnjaki prikazali nekaj primerov dobre prakse iz Slovenije in tujine. Predstavljamo konkreten slovenski in sistemski ukrep iz avstrijske Koroške.

Hiter odziv manjša nepotrebno porabo

BTC upravlja takšno energetska infrastrukturo, kot jo ima manjše slovensko mesto. Pred tremi leti so sprejeli program Misija zeleno in certifikat 500001, s katerim lahko merijo rezultate svojih ukrepov. Porabo energije želijo zmanjšati za dva do štiri odstotke na leto, kar jim tudi uspeva. **Janez Povše** je poudaril več ukrepov, med katerimi je tudi poseben informacijski program. Z njim spremljajo porabo energentov, vode in drugih parametrov. Tako lahko izliv vode zaradi napake na sistemu ugotovijo že v nekaj dneh, s čimer lahko takoj odpravijo napako in precej znižajo nepotrebne stroške zaradi okvare na vodovodnem sistemu. Janez Povše je med drugim poudaril primer povečane porabe energije na enem izmed njihovih klimatizacijskih sistemov. Najprej so zaznali večjo porabo, prek nje so ugotovili napako in jo na koncu hitro odpravili. Zaradi hitrega ukrepanja zelo skrajšajo čezmerno porabo energentov, kar podjetju izboljša poslovanje, njihovim najemnikom pa niža stroške.

Za 150 milijonov evrov nepovratnih sredstev

Med tujimi izkušnjami poudarjamo primer sistemske ureditve energetske prenove južne Koroške, ki jo je predstavil svetovalec za energijo in trajnostno gradnjo pri koroški deželni vladi **Štefan Merkač**. Koroška deželna vlada, ki se je s koalicijsko pogodbo poenotila o ciljih energetske politike, za subvencije v energetske varčno gradnjo in obnovo stanovanjskih stavb namenja 150 milijonov evrov na leto. Z nepovratnimi sredstvi in drugimi želijo do leta 2025 povsem odpraviti fosilna goriva za ogrevanje in hlajenje stavb ter za proizvodnjo električne energije. Zastavljen program je povsem uresničljiv, saj obnovljivi viri energije v celotni energetske bilanci, vključno s prometom, pomenijo 52-odstotni delež. Povejmo še, da je evropsko povprečje obnovljivih virov energije okoli 15-odstotno.

Čeprav imajo za podpore v energetske varčno gradnjo in obnovo namenjenih 150 milijonov evrov, njihove raziskave kažejo, da bi se takih prenov tudi brez nepovratnih sredstev lotilo kar 90 odstotkov lastnikov nepremičnin. Z energetske prenovo stavb lahko po avstrijskih projekcijah privarčujejo okoli dve tretjini energije, pri čemer poudarjajo tako izolacijo stavb kot tudi vgradnjo sodobnih ogrevalnih sistemov.

V Avstriji mora biti v prenavo vključen strokovnjak

Sistem subvencij oziroma sheme so primerljive s slovenskimi, vendar z nekaj razlikami. V proces obnove

mora biti vključen energetski strokovnjak, čigar storitve so prav tako finančno podprte. Štefan Merkač je še posebej poudaril, da se mu zdi omenjeni ukrep najpomembnejši, saj lahko le s strokovnimi rešitvami dosežemo zelene učinke, pri čemer se moramo zavedati, da so lastniki večinoma laiki in sami ne zmorejo zagotoviti optimalnih učinkov prenove: »Iskati moramo najboljšo, ne pa najcenejše rešitve.« Druga razlika je, da je v sistem subvencioniranja uvrščena tudi izdelava energetske izkaznice.

Subvencije lahko pridobijo lastniki najmanj 20 let starih stavb, pri čemer obstajajo izjeme. Ena izmed teh je, da lahko lastniki subvencijo pridobijo tudi za priklop na daljinski sistem ogrevanja, pri čemer so lahko stavbe novejšje od 20 let. **Dela** pri subvencioniranih projektih morajo opravljati usposobljena podjetja, samograditeljstvo je izključeno, prihodki lastnika ali gospodinjstva niso pomembni, saj so podpore vezane na površino stanovanja. Največjo podporo tako dobijo lastniki 120 kvadratnih metrov velikih nepremičnin. Do te kvadrature subvencije rastejo, za večje kvadrature pa spet upadajo. Lastniki 300 kvadratnih metrov velikih nepremičnin in več do subvencij niso upravičeni.

Subvencionirajo tako delne prenove kot celostne ukrepe. Pri tem imajo investitorji možnost pridobiti večje deleže podpor za celostne ukrepe, v prihodnje pa bodo imeli prednost naravni in obnovljivi materiali, za katere bo mogoče pridobiti večje deleže sredstev.

Veliko rezerv pri stanovanjskem fondu

Minister za promet in infrastrukturo **Peter Gašperšič** konkretnih števil o zmanjšanju porabe energije ni navedel. Med drugim je poudaril, da ima Slovenija zelo veliko rezerv pri stavbnem fondu. Obnova tega fonda po njegovem mnenju pomeni troje. Manjšo porabo energije in manjše obremenjevanje okolja ter zagon gospodarstva. Na ministrstvu tako računajo, da bi lahko s prenovami stavb zagnali slovensko gospodarstvo, s čimer bi odprli nova delovna mesta, kar bi zvečalo kupno moč in porabo, takšni projekti pa bi okrepili prilive tudi v državni proračun.

Foto: Irena Herak

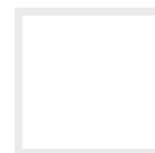
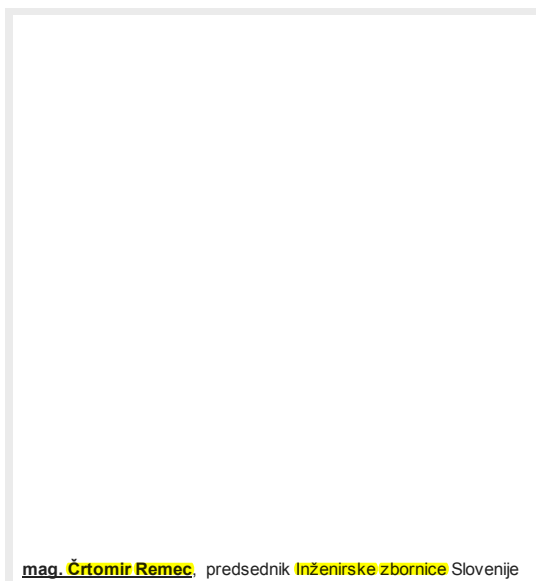

Strateški forum 2015: Energetska prenova stavb ali novogradnja?

Število fotografij: 74

Ljubljana, 10.04.2015

Eden izmed treh investicijskih projektov vlade je energetska prenova stavb. Projekt se močno nanaša na delo članov Inženirske zbornice Slovenije, kjer so mnenja, da bi morala biti politika energetske prenove stavb zasnovana precej širše, kot pa jo naslavlja trenutno zastavljen koncept. Prepričani so, da so pogoji dodeljevanja nepovratnih finančnih spodbud in ugodnih kreditov nujno potrebni čim prejše prenove iz več razlogov, na katere trenutno razpisi Eko...

[Več »](#)

Naslednja (2/74)

mag. **Črtomir Remec**, predsednik **Inženirske zbornice** Slovenije

Avstrijski Korošci do leta 2025 brez fosilnih goriv

Inženirska zbornica Slovenije je prejšnji petek pripravila Strateški forum 2015 z naslovom Energetska prenova stavb ali novogradnja. Energetske prenove so že nekaj let zelo aktualne, saj se po vsej Evropi iščejo poti za energetske prihranke, s čimer želijo znižati stroške in zmanjšati obremenitve okolja.

Inženirska zbornica poudarja, da je dodeljevanje nepovratnih sredstev eden glavnih ukrepov za večjo energetske učinkovitost. V Sloveniji pogrešajo, da bi s podporami vzpostavili tudi sistem za merjenje in dokazovanje pozitivnih učinkov podprtih naložb. Poleg tega pravijo, da bi moral sistem namesto posamičnih spodbujati skupinske ukrepe. Energetske prenove so v Sloveniji še vedno opredeljene kot enostavne prenove, kar pa ne drži za vse projekte. Prenove večjih objektov so zelo kompleksne in zahtevajo ustrezno dokumentacijo, nadzor in tudi ovrednotenje.

V razpravah so slovenski in tuji strokovnjaki prikazali nekaj primerov dobre prakse iz Slovenije in tujine. Predstavljamo konkreten slovenski in sistemski ukrep iz avstrijske Koroške.

Hiter odziv manjša nepotrebno porabo

BTCupravlja takšno energetske infrastrukture, kot jo imamo manjše slovensko mesto. Pred tremi leti so sprejeli program Misija zeleno in certifikat 500001, s katerim lahko merijo rezultate svojih ukrepov. Porabo energije želijo zmanjšati za dva do štiri odstotke na leto, kar jim tudi uspeva. Janez Povše je pouda-

ril več ukrepov, med katerimi je tudi poseben informacijski program. Z njim spremljajo porabo energentov, vode in drugih parametrov. Tako lahko izliv vode zaradi napake na sistemu ugotovijo že v nekaj dneh, s čimer lahko takoj odpravijo napako in precej znižajo nepotrebne stroške zaradi okvare na vodovodnem sistemu. Janez Povše je med drugim poudaril primer povečane porabe energije na enem izmed njihovih klimatizacijskih sistemov. Najprej so zaznali večjo porabo, prek nje so ugotovili napako in jo na koncu hitro odpravili. Zaradi hitrega ukrepanja zelo skrajšajo čezmerno porabo energentov, kar podjetju izboljša poslovanje, njihovim najemnikom pa niža stroške.

Za 150 milijonov evrov nepovratnih sredstev

Med tujimi izkušnjami poudarjamo primer sistemske ureditve energetske prenove južne Koroške, ki jo je predstavil svetovalec za energijo in trajnostno gradnjo pri koroški deželni vladi Štefan Merkač. Koroška deželna vlada, ki se je s koalicijsko pogodbo poenotila o ciljih energetske politike, za subvencije v energetske varčno gradnjo in obnovo stanovanjskih stavb namenja 150 milijonov evrov na leto. Z nepovratnimi sredstvi in drugimi želijo do leta 2025 povsem odpraviti fosilna goriva za ogrevanje in hlajenje stavb ter za proizvodnjo električne energije. Zastavljen program je povsem uresničljiv, saj obnovljivi viri energije v celotni energetske bilanci, vključno s prometom, pomenijo 52-odstotni delež. Povejmo še, da je evropsko pov-

prečje obnovljivih virov energije okoli 15-odstotno.

Čeprav imajo za podpore v energetske varčno gradnjo in obnovo namenjenih 150 milijonov evrov, njihove raziskave kažejo, da bi se takih prenov tudi brez nepovratnih sredstev lotilo kar 90 odstotkov lastnikov nepremičnin. Z energetske prenove stavb lahko po avstrijskih projekcijah privarčujejo okoli dve tretjini energije, pri čemer poudarjajo tako izolacijo stavb kot tudi vgradnjo sodobnih ogrevalnih sistemov.

V Avstriji morabiti v prenavo vključen strokovnjak

Sistem subvencij oziroma sheme so primerljive s slovenskimi, vendar z nekaj razlikami. V proces obnove mora biti vključen energetske strokovnjak, čigar storitve so prav tako finančno podprte. Štefan Merkač je še posebej poudaril, da se mu zdi omenjeni ukrep najpomembnejši, saj lahko le s strokovnimi rešitvami dosežemo zelene učinke, pri čemer se moramo zavdati, da so lastniki večinoma laiki in sami ne zmorejo zagotoviti optimalnih učinkov prenove: »Iskati moramo

najboljšo, ne pa najcenejšo rešitve.« Druga razlika je, da je sistem subvencioniranja uvrščena tudi izdelava energetske izkaznice.

Subvencije lahko pridobijo lastniki najmanj 20 let starih stavb, pri čemer obstajajo izjeme. Ena izmed teh je, da lahko lastniki subvencijo pridobijo tudi za priklop na daljinski sistem ogrevanja, pri čemer so lahko stavbe novejšje od 20 let. Dela pri subvencioniranih projektih morajo opravljati usposobljena podjetja, samograditeljstvo je izključeno, prihodki lastnika ali gospodinjstva niso pomembni, saj so podpore vezane na površino stanovanja. Največjo podporo tako dobijo lastniki 120 kvadratnih metrov velikih nepremičnin. Do te kvadrature subvencije rastejo, za večje kvadrature pa spet upadajo. Lastniki 300 kvadratnih metrov velikih nepremičnin in več do subvencij niso upravičeni.

Subvencionirajo tako delne prenove kot celostne ukrepe. Pri tem imajo investitorji možnost pridobiti večje deleže podpor za celostne ukrepe, v prihodnje pa bodo imeli prednost naravnih in obnovljivih materialov, za katere bo mogoče pridobiti večje deleže sredstev.

Veliko rezerv pri stanovanjskem fondu

Minister za promet in infrastrukturo **Peter Gašperšič** konkretnih števil o zmanjšanju porabe energije ni navedel. Med drugim je poudaril, da ima Slovenija zelo veliko rezerv pri stavbnem fondu. Obnova tega fonda po njegovem mnenju pomeni troje. Manjšo porabo energije in manjše obremenjevanje okolja ter zagon gospodarstva. Na ministrstvu tako računajo, da bi lahko s prenovami stavb zagnali slovensko gospodarstvo, s čimer bi odprli nova delovna mesta, kar bi zvečalo kupno moč in porabo, takšni projekti pa bi okrepili prilive tudi v državni proračun.

Slovenija - Ljubljana

Radio Krka

11.4.2015 12:53:39

0 komentarjev

Energetska prenova ali novogradnja?

4

Gospodarstveniki, investitorji in inženirji so se včeraj zbrali na strateškem forumu, ki ga je organizirala **Inženirska zbornica Slovenije**. Pregledali so značilnosti in napake prakse energetske prenove stavb, se seznanili s sistemskimi ureditvami in prakso sosednjih držav ter s predlogom dolgoročne strategije energetske prenove stavb v Republiki Sloveniji ter podali konkretne predloge, kako napake v bodoče preprečiti.

Skupna ugotovitev govornikov in udeležencev je, da mora biti cilj celovita prenova. Če želimo zagotoviti, da bo le ta učinkovita, mora biti energijska poraba, ki jo želimo doseči s prenovo, vnaprej načrtovana in po izvedbi prenove preverjena. Pri prenovi se varnost konstrukcije in požarna varnost ne smeta poslabšati. Država naj aktivira še druge mehanizme spodbujevanja prenov, kot sta energetska pogodbenišтво in ponovna uvedba davčnih olajšav za investicije.

Stavba se gradi ali prenavlja z namenom zagotavljanja pogojev za bivanje ali opravljanje določene dejavnosti v njej, ne z namenom varčevanja z energijo samo po sebi. Zato mora biti vsaka stavba stabilna, varna pred potresom in požarom, zdrava, okolju prijazna in varčna. Vprašanje, ki smo si ga postavili na strateškem forumu je, koliko (javnih) sredstev je smiselno vložiti za izvedbo ukrepov pri prenovi, s katerimi se zagotovijo (vse) te zahteve in kako zagotoviti, da bo prenova učinkovita? Zaključki foruma vodijo k zavedanju, da je potrebno opredeliti pristop k obnovi z vpeljavo predhodne ocene oziroma strokovnega mnenja o primernosti objekta za energetska prenova, ob tem tudi opredeliti merila za ocenjevanje (ne)primernosti stavbe. Pri odločitvi za prenova bi veljalo do določene mere tudi ublažiti osnovne zahteve zaradi že zmanjšane preostale življenjske dobe stavbe. Predhodna ocena bi morala dati odgovor tudi na to, ali se lahko sprejme odločitev za izvedbo prenove po fazah, to je najprej energetska izboljšanje, konstrukcijska ojačitev kasneje. Ali pa je potrebno prenova izvajati po obratnem vrstnem redu, najprej konstrukcijska ojačitev, potem energetska ureditev. Vsekakor pa bi bilo po vzoru sosednjih držav pri energetskih prenovah nujno urediti tudi naslednje:

Postaviti enovita merila za ocenjevanje energijske učinkovitosti stavb – novih, prenovljenih, obstoječih,

Postaviti cilje glede energijske učinkovitosti stavb po kategorijah (namembnosti uporabe) in mestu postavitve,

Postaviti zahteve za spremljanje in preverjanje zastavljenega pri gradnji in prenovi.

Udeležence je uvodoma nagovoril minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, ki je orisal poglede ministrstva na nadaljnji razvoj energetske politike v Sloveniji in povedal: »Kar 80% zasebnih in javnih stavb je energetska

zelo potratnih. 20% le teh je bilo zgrajenih pred letom 1970. Celovita, energetska prenova stavb je tudi strateški projekt Vlade RS. S celovito, predvsem energetsko prenovno stavb se bo raba energije v stavbah zmanjšala skoraj za 10 %. Investicije v energetsko sanacijo stavb predstavljajo tudi enega ključnih ukrepov za izhod iz gospodarske krize. Izvajanje celovite, energetske prenove stavb bo pripomoglo k zagonu gradbeništva, povečana bo kreditna aktivnost poslovnih bank, model financiranja bo za energetsko sanacijo omogočal tudi koriščenje sredstev EU.«

mag. **Črtomir Remec**, predsednik **Inženirske zbornice** Slovenije: »Za celovito energetsko prenovno stavb je treba združiti subvencije in ugodne kredite. Ukrepom, ki imajo daljšo dobo vračanja, to je zamenjavi kurišč in hladilno prezračevalnih sistemov, je namenjeno energetsko pogodbeništvo. Dodatno priložnost vidim v uvedbi davčnih olajšav.«

Darko Bevk, komercialni direktor Knaufinsulation za področje Severni Balkan: »Energetske prenove so velika priložnost, kar se je v zadnjih letih pokazalo tudi v praksi. Državi prinašajo občutno zmanjšanje emisij, nova delovna mesta in zagon gospodarstva, lastnikom in uporabnikom objektov pa manjše stroške in višji bivalni komfort. Država naj preko vzpodbud zagotovi konstantnost prenov, na drugi strani pa naj zahteva ustrezne ukrepe, ki bi zagotavljali višjo kakovost izvedbe. Mednje lahko štejemo projektno dokumentacijo, hierarhijo zakonodaje, nadzor nad izvedbo. Vsi predlagani ukrepi investitorjem zagotavljajo varnost investicije.«

Friderik Knez, pomočnik direktorja Zavoda za gradbeništvo Slovenije: »Obvladovanje kakovosti gradbenih proizvodov predstavlja zelo pomemben del pri odločitvah glede obnavljanja stavb, saj lahko le tako dosegamo zastavljene cilje obnove. Pri tem pa moramo stavbo dosledno obravnavati kot celoto, v vidu končnih ciljev obnove ali novogradnje. Ti cilji morajo zajemati vse vidike, od varnosti in zdravja, ugodja do trajnostnih lastnosti stavbe, kjer veliko vlogo igra energetska učinkovitost stavbe. Sproščanje evropske regulative za proizvode kot take države EU kompenzirajo z definiranjem konkretnjših zahtev za stavbe, saj lahko le tako zagotavljajo zahtevano kakovost. Slovenija mora na tem področju narediti še zelo veliko, sicer bomo postali odložišče proizvodov dvomljive kakovosti, ki jih na trgih držav z bolj urejeno zakonodajo za gradnjo ne bo mogoče prodajati.«

Stojan Habjanič, predsednik Slovenskega združenja za trajnostno gradnjo: »Naš cilj bi morala biti trajnostna in ne le energetska prenova stavb. Varne, varčne, zdrave in okolju oz. planetu prijazne stavbe so neizogibno dejstvo, ki ga moramo sprejeti. Država bi morala tako pri energetski prenovi stavb kot pri zelenem javnem naročanju definirati cilje in ne materiale ter zahtevati, da se stroške in okoljske vplive vrednoti skozi celo življenje stavbe. Takšno vrednotenje pokaže, da je material za nosilno konstrukcijo in tudi izolacijo relativno nepomemben iz vidika življenjskega cikla stavbe, iz česar sledi, da lahko še vedno enakovredno uporabljamo beton, opeko ali les.«

Dr. Ulrich Santa, direktor javne agencije CasaClima iz Bolzana: »Energetska učinkovitost novogradenj in prenov je ogrodje uspešnosti politike 20-20-20. Vendar pa izvajanje te politike na nacionalni in lokalni ravni terja vzpostavitev strokovnih, transparentnih in uporabnih navodil. Od leta 2005 je na Južnem Tirolskem v veljavi pravno zavezujoč minimalni standard za energetsko učinkovitost novogradenj in velikih prenov. Javna agencija za energijo – CasaClima, ki ga je pripravila, nadzoruje upoštevanje tega standarda, ki temelji na več certifikatih, ki odražajo stopnjo izvedenih energetsko učinkovitih ukrepov. Investitorje novogradenj in prenov, ki

presežejo minimalni standard, torej gradijo kakovostnejše in trajnostnejše stavbe, provinca Južna Tirolska nagradi z dovoljenjem za povečanje uporabne površine stavbe mimo drugih predpisov, ki tega ne dopuščajo, in odpisi davkov. 10.000 stavb, ki so s prenovo dosegle minimalni standard CasaClima, je dokaz, da je energetska učinkovitost v gradbenem sektorju mogoče doseči, če gresta z roko v roki tehnično strokovno znanje in politična odločenost.«

Dr. Štefan Merkač, svetovalec v kabinetu koroškega deželnega ministra za energijo, pristojen za vprašanja trajnosti ter energije: »Ogrevanje in hlajenje stavb in bivanjskih prostorov potroši ogromne količine energije s katerimi je povezana tudi obremenitev okolja in celo tveganje zdravja. Po nepotrebnem plačujemo nafto in plin s katerimi grejemo ali hladimo stavbe. Ta denar bi lahko privarčevali, če bi gradili ali sanirali stavbe tako, da jih optimalno izoliramo in učinkovito koristimo npr. sončno energijo ali biomaso za ogrevanje. Izkušnje sosedov so vedno dobrodošle – saj se lahko učimo drug od drugega in se tako hitreje približamo zaželenim ciljem.«

Popravljeno 11.4.2015 14:26:19

SLIKOVNI MATERIAL

Kako ministrstva s svojimi stališči sledijo interesom tujih ponudnikov Stanko Štrajn

11. april, 2015

had

gostujoči zapis

Brez komentarjev

*Ključen razlog, da slovenski ponudniki gradbenih del nastopajo v skupnih ponudbah s tujimi je določba Zakona o graditvi objektov, ki zahteva, da mora biti odgovorni vodja del inženir z licenco **inženirske zbornice** Slovenije. Takšnih odgovornih vodij del tuji ponudniki nimajo, zaradi česar dovolijo sodelovanje slovenskih partnerjev, ki prispevajo odgovorne vodje del in tako prisedejo na reference in finančne sposobnosti tujih ponudnikov. Ta element, ki daje neko pogajalsko pozicijo slovenskim ponudnikom dogovoriti s tujimi partnerji dostojen partnerski odnos Republika Slovenija z mnenjem ministrstva za finance, direktorata za javno naročanje št. 007-509/2014/3 z dne 10. 7. 2014 učinkovito izniči za ponudnike iz EU. Ministrstvo namreč zaradi varstva konkurence v območju EU razlaga v nasprotju z določbami 77. čl. Zakona o graditvi objektov, da je pri nas lahko odgovorni vodja del tudi oseba, ki ima ustrezne kvalifikacije, tudi če nima slovenske licence in tudi če ne zna slovenščine in tudi če ne pozna slovenskih predpisov. V svoji pravovernosti, ministrstvo ni znalo, ali ni hotelo zavrnilo očitkov nižjih uradnikov iz Bruslja, da zahteva izkaza slovenske licence ne krši konkurence, ker ob načelu prostega pretoka delovne sile, nihče ne preprečuje tujim ponudnikom zaposliti slovenskih inženirjev, ki izpolnjujejo pogoje za samostojnega vodjo del po slovenskih predpisih. Očitno je torej, da je ministrstvo za finance s svojim stališčem sledilo interesu tujih ponudnikov in tako še dodatno oslabilo možnosti sodelovanja domačih ponudnikov, kolikor so le ti sploh še sposobni sodelovati kaj več, kot nuditi fizično nekvalificirano delo prekarnih delavcev.*

Dnevnik se 26.2.2015 navdušeno razpiše, da je Darsu končno uspelo odpreti ponudbe izvajalcev za gradnjo avtocestnega odseka Slivnica- Gruškovje, čeprav je zoper razpisne pogoje vložena revizija. Če bo Državna revizijska komisija (D-kom) revizijo zoper razpisne pogoje zavrnila, bo Dars lahko sprejel najugodnejšo ponudbo, če je prejel vsaj eno popolno ponudbo, ki ustreza vsem pogojem javnega razpisa. Če je takšnih popolnih ponudb več, bo lahko izbral najugodnejšo ponudbo med vsemi prispelimi popolnimi ponudbami. Seveda se bodo neizbrani ponudniki po pregledu izbranih ponudb pritožili in v revizijskih postopkih pred D-kom dokazovali napačnost in nezakonitost Darsove odločitve o sprejemu izbrane ponudbe.

Če simuliramo, da so vse prispеле ponudbe pravilne in popolne, torej ustrezne razpisnim pogojem, nam primerjava vseh trinajstih prispelih ponudb nazorno pokaže nivo, na katerega je Slovenija padla po tem, ko je zaradi slaboumnega, gotovo pa malomarnega in nestrokovnega odločanja vlade, državnega zbora, ministrstva za infrastrukturo in

slovenskih bank uspela uničiti lastno gradbeno operativo kot eno najpomembnejših gospodarskih panog.

Med 13 ponodbami sta le dve ponudbi »čisto« slovenski. To sta skupna ponudba SGP Pomgrad, Gorenjske gradbene družbe, CGP in Cestnega podjetja Ptuj ter samostojna ponudba Riko Ribnica. Ostalih enajst ponodb so ponudbe tujih podjetij ali kombinacije tujih in slovenskih skupnih ponodb.

Najcenejšo ponudbo je predložil konzorcij italijanskega Impresa Mantovani s slovenskim Kolektor kolingom. Ta ponudbena cena dosega nivo nekaj več kot polovico ocenjene vrednosti obeh sklopov, ki sta po Darsovi limitirani vrednosti ocenjena na nekaj manj kot 90 milijonov evrov (sklop I. približno 80 in sklop II. slabih 10 milijonov evrov). Če bo ta ponudba izbrana, bo to pomenilo, da bo slovenski Kolektor koling kot inženiring za Impreso Mantovani organiziral slovenske podizvajalce, lokalne samostojne podjetnike in majhne družbe z omejeno odgovornostjo, da bodo izvedli dela za manj kot znaša polovica ocenjene limitirane vrednosti. Lahko domnevamo, da bo kvaliteta sorazmerna plačilu, če ga bodo sploh prejeli, namesto zaslužka pa bodo nekateri med njim končali v stečaju, preživeli pa bodo tisti, ki se bodo nekako znašli in na primer privarčevali pri stroških tako, da bodo kurili v delovnih strojih kurilno olje namesto nafte in pozabili plačati najete delavce iz Romunije ali Bosne. Seveda, cement in železo ne bo nabavljeno pri slovenskih proizvajalcih gradbenega materiala, temveč bo uvoženo od koder koli, samo, da bo poceni in čim slabše kvalitete. Slovenija bo imela dobiček, ker bo ta odsek narejen poceni, toda izgubila bo vse multiplikativne učinke, ki jih je nekoč Ekonomski inštitut pri pravni fakulteti ocenil v višini ene polovice letne rasti BDP.

Drugo najugodnejšo ponudbo je predložila skupina, ki na čelu s Pomgradom predstavlja ostanke slovenskega gradbeništva, ki je nekoč bilo sposobno izločiti tujo konkurenco in za nižje cene od tujih ponudnikov, a vendar z ugodnimi vplivi na slovensko gospodarstvo izgraditi 80% slovenskih avtocest. Če je ta ponudba popolna, bodo tudi ti ponudniki velik del naročila izvajali s podizvajalci, na katere bodo skušali prenesti čim večji del ekonomskega bremena nizke cene, ki so jo ponudili. Ker gre za podjetja, ki si ne morejo privoščiti goljufij na nivoju samostojnih podjetnikov in ne morejo graditi konkurenčnosti na nekorektnem poslovanju, se tem ponudnikom lahko kaj hitro pripeti, da bodo pri tem projektu ustvarili izgubo, ki jo bodo morali kriti na primer s krediti slovenskih bank, ki bodo tako nadaljevale porazno prakso podeljevanja slabih kreditov. Skratka: ta kombinacija verjetno pomeni nek prenos bremena nizke cene na davkoplačevalce. Dars ima v rokah garancije. Če dela ne bodo izvedena pravočasno in kvalitetno, bo garancije lahko vnovčil in plačale jih bodo banke, zopet iz dokapitalizacije slovenskih davkoplačevalcev. Skratka, ostanki slovenske gradbene operative verjetno pomenijo nadaljevanje iluzije, da gradimo poceni s slabimi krediti.

Edina samostojna slovenska ponudba lepo prikaže, da majhni gradbeniki niso sposobni pripraviti ponudbe in zadostiti zahtevnim pogojem razpisa. Zato imamo inženirska podjetja, ki zaposlujejo nekaj strokovnjakov za izpolnjevanje ponudbenih obrazcev. Takšna podjetja tudi razpolagajo z referencami, saj so njihovi podizvajalci v preteklih petih letih zgradili vse, kar je bilo pomembnejših in večjih naročil, bodisi v imenu in za račun tujih ponudnikov, bodisi v imenu in za račun inženirjev tipa Riko Ribnica. Tak način ponujanja očitno pomeni cenovno nekonkurenčnost, saj je ta ponudba skoraj najdražja. Višjo ceno je ponudila le hčerinska družba avstrijskega Strabaga, ki kaže, po kakšnih cenah bodo pri nas gradili tuji ponudniki potem, ko bomo uspešno uničili še te ostanke gradbeništva, kolikor jih še imamo. Seveda tudi inženiring ponudniki in dejansko tuji ponudniki ne gradijo v lastni režiji, temveč dejansko delajo zopet najcenejši podizvajalci, v njihovem imenu in za njihov račun. Skratka: ta način gradnje je natančno slika modela gradnje dolenske železnice leta 1914, ki jo je gradila dunajska gradbena družba, ki je najela dva tisoč slovenskih, hrvaških in bosanskih delavcev. Vsa oprema je prišla na Kranjsko iz Avstrije, na otvoritvi proge pa je 14 povablencev (zastopnikov cesarja in ministri cesarsko-kraljeve vlade) na pogostitvi požrlo in popilo vrednostno trikrat toliko kot več tisoč Belokranjcev, ki so imeli čast slaviti avstrijsko delavno zmago. (Podatki o gradnji dolenske železnice izpred stotih let so vzorno zbrani v publikaciji, ki so jo izdale slovenske železnice in nam kažejo, kako napredujemo na mesto, ki smo ga že imeli pred stotimi leti.)

Vse ostale ponudbe so samostojne ponudbe tujih podjetij ali skupne ponudbe tujih in domačih podjetij, za katere velja v pretežni meri že vse navedeno. Ključen razlog, da slovenski ponudniki nastopajo v skupnih ponudbah s tujimi je določba Zakona o graditvi objektov, ki zahteva, da mora biti odgovorni vodja del inženir z licenco **inženirske zbornice** Slovenije. Takšnih odgovornih vodij del tuji ponudniki nimajo, zaradi česar dovolijo sodelovanje slovenskih partnerjev, ki prispevajo odgovorne vodje del in tako prisedejo na reference in finančne sposobnosti tujih ponudnikov. Ta element, ki daje neko pogajalsko pozicijo slovenskim ponudnikom dogovoriti s tujimi partnerji dostojen partnerski odnos Republika Slovenija z mnenjem ministrstva za finance, direktorata za javno naročanje št. 007-509/2014/3 z dne 10. 7. 2014 učinkovito izniči za ponudnike iz EU. Ministrstvo namreč zaradi varstva konkurence v območju EU razlaga v nasprotju z določbami 77. čl. Zakona o graditvi objektov, da je pri nas lahko odgovorni vodja del tudi oseba, ki ima ustrezne kvalifikacije, tudi če nima slovenske licence in tudi če ne zna slovenščine in tudi če ne pozna slovenskih predpisov. V svoji pravovernosti, ministrstvo ni znalo, ali ni hotelo zavrnilo očitkov nižjih uradnikov iz Bruslja, da zahteva izkaza slovenske licence ne krši konkurence, ker ob načelu prostega pretoka delovne sile, nihče ne preprečuje tujim ponudnikom zaposliti slovenskih inženirjev, ki izpolnjujejo pogoje za samostojnega vodjo del po slovenskih predpisih. Očitno je torej, da je ministrstvo za finance s svojim stališčem sledilo interesu tujih ponudnikov in tako še dodatno oslabilo možnosti sodelovanja domačih

ponudnikov, kolikor so le ti sploh še sposobni sodelovati kaj več, kot nuditi fizično nekvalificirano delo prekarnih delavcev.

Ta postopek javnega naročanja je oddaljen od postopkov, ko so nekoč sposobna slovenska podjetja (SCT, Primorje, CPL, Kraški Zidar, CMC, CPG in drugi) izločala na Darsovih razpisih tuje ponudnike približno toliko, kolikor je rast slovenskega BDP v preteklem letu oddaljena od rasti BDP v letih, ko je Slovenija bila sposobna v lastni režiji graditi svoje avtoceste. Namesto, da bi se vsaj preiskovalni novinarji, če se že ne slovenska vlada in pristojna ministrstva, SDH, banke in Dars, zamislili nad žalostnim stanjem in v svojem pisanju prikazali resnico v vsej njeni razsežnosti, raje navdušeno pišejo o uspešnem odpiranju ponudb, ki bo prispevalo, če bo res uspešno, še drobec pospeška na naši poti v revščino.

[Stanko Štrajn](http://www.prometej.eu) – več Premislekov in kritik zdravega razuma na <http://www.prometej.eu>

Gostujoči zapis je kategorija namenjena bralcem [bloga had](#). Marsikdo ki bere bloge, tudi zapiše kakšno zanimivo stran, jo fotografira, vendar si zaradi parih prispevkov ne

želi odpirati bloga. Nekaj časa sem okleval, premleval, če si res želim tega in ugotovil, da moram narediti nekaj v to smer, sicer izgubi pomen par stvari, ki jih že ves čas bloganja zagovarjam. Namreč najti sinergijo z ljudmi, ki so kompetentni in sposobni in vedno veliko in jim ponuditi, da prispevajo zapise, mnenja, [fotografije](#). In tukaj vam dajem možnost. Vaše zapise bom objavljajal zapise v kategoriji Gostujoči zapis.

Kaj dobite vi? Prostor za objavo na enem najbolj obiskanih blogov v Sloveniji je v bistvu vse kar vam lahko ponudim. In to, da vas bo prebralo veliko več ljudi, kot če bi bili na svojem. Na [žalost](#) si ne morem privoščiti da bi plačeval vaše prispevke, tako da je to pro-bono. Kaj dobim jaz? Vsebinsko, ki se bo razlikovala od moje in bo mogoče pritegnila še kakšnega bralca več.

Pravila igre morajo biti vnaprej jasna:

- vsak prispevek bom prebral in presodil če je primeren za objavo. Če bo odgovor negativen, ga bom tudi poskusil obrazložiti preko maila.
- zapisi naj bodo informativni, oz. naj imajo svojo vsebino (tega, kaj je kdo jedel za zajtrk, ne bom objavljajal)
- trači, ki nimajo nobenega verodostojnega dokaza, ne bodo objavljeni
- politična stališča naj bodo podkrepljena z dejstvi in ne zgolj natolcevanje
- če boste poslali [fotografije](#), naj bodo vaše avtorsko delo (fotke iz interneta objavljate na Siolu!)
- komercialni zapisi o tem, kako je vaš portal oh in sploh, ne bodo objavljeni
- obvezno mi morate sporočiti kako naj vas podpišem